

СОВЕТ
ТАШКИЧИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Г.Тукая, д. 19, с.Ашитбаш,
Арский муниципальный район, 422039

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАШКИЧУ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Г.Тукай урамы, 19 йорт, Ашытбаш авылы,
Арча муниципаль районаы, 422039

Тел. (84366)90-2-58, факс (84366)90-3-22. E-mail: Tash.Ars@tatar.ru

**Ташкичү авыл жирлеге
КАРАРЫ**

« 01 » июль 2019 ел

№ 32

**Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә
органныры законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына
үзгәрешләр керту мониторингы үткәру турында Нигезләмә раслау турында**

Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органныры тарафыннан кабул ителгән (бастырылган) законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингы үткәру буенча Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органныры эшчәнлеген камилләштерү максатында, Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Уставына таянып, Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Советы карап чыгарды:

1. Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органныры законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы үткәру турында бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге жирле үзидарә органнырына:

уз нормаларын чыгару эшчәнлегендә әлеге Каарның 1 нче пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

әлеге Нигезләмә үтәлеше очен җаваплы кешеләрне билгеләргә;

җаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Уставында билгеләнгән тәртиптә халыкка житкөрергә, шулай ук Интернет мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен тикшерүне үз ёstemә алам.

5. Әлеге каар аны рәсми рәвештә бастырганнан соң ун көн үткәч үз коченә керә.

Ташкичү авыл жирлеге башлыгы

Фәйзуллин Ф.Х.

Расланды
Арча муниципаль районы
Ташкичу авыл жирлеге
Советының 2019 елның «01»
июлендө 32 номерлы каары
белән

**Арча муниципаль районы Ташкичу
авыл жирлеге үзидарә органнары законнарына һәм муниципаль
норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы үткәрү турында
Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Арча муниципаль районы Ташкичу авыл жирлеге үзидарә органнары законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр керту яки үз кочләрен югалткан дип тану (кире кагу) максатында мәгълumat жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлек алыш баруны күздә тота.

2. Мониторинг **Арча муниципаль районы Ташкичу авыл жирлеге** жирле үзидарә органнары тарафыннан башкарыла.

3. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы кешеләр билгеләнә.

4. Мониторинг үткәрунен максатлары:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатында муниципаль актларны кабул итү, аларга үзгәрешләр керту яки үз көчләрен югалткан дип тану ихтыяжлары барлыгын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләр, каршылыклар, бушлыкларны, хокукий җайга салуда кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының хокукий-норматив базасын системага китерүне тәэмин итү;

муниципаль актларда ришвәтчелек факторларын ачыклау;

тамәлдә файдаланылмаган (әһәмиятен югалткан) яки кулланылмый торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны тормышка ашыру нәтижәлелеген киметә торган факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан муниципаль актлар үтәлешен тикшерүгә ярдәм күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

5. Мониторинг үз эченә:

федераль конституция законнарын, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларын, федераль башкарма хакимият органнары норматив хокукий актларын,

федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын;

Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Уставын, муниципаль актларны жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне ала.

6. Мониторинг үткәру өчен нигез булып тора:

федераль һәм республика актларына үзгәрешләр керту;

хокукий жайга салуның аерым өлкәсендә муниципаль актлар куллануны анализлау;

прокуратура органнарыннан кергән мәгълүмат;

муниципаль актларда булган кимчелекләр яки аларны камилләштерү кирәклеге турында массакүләм мәгълүмат чараларыннан кергән мәгълүмат;

муниципаль актларның камил булмавы турында, шул исәптән:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы уздырган хокукий экспертиза нәтижәләрен;

вәкаләтле затлар тарафыннан тиешле тәртиптә үткәрелгән муниципаль актларның ришвәтчелеккә каршы экспертизасы нәтижәләрен;

конференция, семинарлар, ачык тыңлаулар, жәмәгать фикер алышулары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла торган башка чараларның йомгаклау документларын үз эченә алган гражданнардан, юридик затлардан, шул исәйтән ижтимағый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмалардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимиите органнарыннан, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органдары депутатларыннан кергән мөрәҗәгатьләр.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

7. Жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә караган сораулар буенча әлеге Нигезләмәнен 4 нче пункттында күрсәтелгән жавааплы кешеләр белән берлектә мониторинг уздыра.

Мониторинг үткәру максатында эшче төркемнәр төзелергә, кинәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының, Россия Федерациясе субъектларының башка муниципаль берәмлекләре тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш төрләре кулланылырга мөмкин.

8. Мониторинг:

әлеге Нигезләмәнен 6 нчы пунктында күрсәтелгән актларны;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукий актларны дәгъвализу эшләре буенча суд актларын (суд практикасын);

прокурор актларын анализлау аша башкарыла.

9. Мониторинг үткәру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча башкарылган нормалар чыгару нәтижәләрең билгеләү максатында жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрын булдыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органдары каары нигезендә алыш барыла торган муниципаль норматив хокукий актлар кулланыла.

10. Мониторинг үткәру барышын жицелләштерү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары (аларның операторлары белән контракт, килешү төзү мөмкинлеге булган очракта) кулланыла. Алар:

«Консультант Плюс» мәгълүмат системасында тикшерүгэ куелган законнар һәм башка норматив хокукий актларга үзгәрешләр көртү түрында;

«Консультант Плюс» мәгълүмат системасында тиешле хокук өлкәсе буенча яналыклар көртелү түрында;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясының «Төбәк законнары аналитигы» («Аналитик регионального законодательства») автоматлаштырылган мәгълүмат системасына муниципаль актларның законнарга туры килмәү очраклары түрүнде мәгълүмат көрүне тәэммин итә.

Мониторинг үткәрү барышын жиңеләйтү максатында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланылырга мөмкин.

11. Муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр көртү яки үз көчләрен югалткан дип тану (кире кагу) максатында мониторинг үткәргән вакытта әлеге Нигезләмәнен 9 нчы пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларны куллану гамәле түрүндагы мәгълүмат түбәндәгә критерийлар буенча бәяләнә:

кеше һәм гражданиның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) кирәклеген билгели торган югарырак юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булу;

муниципаль акт кабул иткәндә жирле үзидарә органы вәкаләтләре чигендә эш итү;

муниципаль актта ришвәтчелек факторлары булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий жайга салуда тұлышык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хatalар булу;

кулланган вакытта муниципаль акт нигезләмәләренен мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) булу;

норматив хокукий актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукий актларны куллануның бертөрле практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның әтчәлеге;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерүү (канәгатьләндерүүдән баш тарту) түрүнде законлы көченә көргән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

12. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга үзгәреш көртүнде таләп итүче федераль һәм республика законнарына көртелгән үзгәрешләр ачыкланса, жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр көртү түрүнде, муниципаль актларның үз көчен югалтуы түрүнде, яна муниципаль акт кабул итү түрүнде муниципаль акт проектлары эшләнә;

муниципаль актларны югарырак юридик көчкә ия булган актларга туры китеңүгэ юнәлдерелгән башка ҹаралар күрелә.

13. Федераль һәм республика законнары актларына көртелгән үзгәрешләр муниципаль актларга да үзгәреш көртүнде таләп иткән очракта мониторинг федераль яки республика акты чыкканнан соң 30 көн эчендә башкарыла.

Мониторинг үткәрүгө нигез булып гражданинан, юридик затлардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимиите органнарыннан, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларыннан кергән мөрәжәттәр, шулай ук прокуратура мәгълүматы торган очракта, «Россия Федерациясе прокуратурының түрүнда» Федераль законда билгеләнгән вакыт аралыгында карала торған прокурор актларыннан тыш, мониторинг мондый мөрәжәттәр һәм мәгълүмат кергән көннән соң 30 көн эчендә үткәрелә. Мониторинг үткәру нәтижәләре түрүнда мөрәжәттәр итүчегә хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торған үзгәрешләре ачыкланган очракта жирле үзидарә органнарының нормалар чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр керту түрүнда тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

14. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль актны кабул итү федераль һәм (яки) республика законнары актына үзгәреш керткәннән соң, әлеге Нигезләмәнән 14 иче пункттының өченче кызыл юлында күрсәтелгән очрактан тыш, ике айдан да соңга калмычча башкарыла.

15. Мониторинг үткәру өчен жаваплы кешеләр жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмычча мониторинг нәтижәләре түрүнда хисап тата.

15.1. Мониторинг нәтижәләре түрүнда хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгә мәгълүматларны алырга тиеш:

- мониторинг үткәру объекты түрүнда;
- мониторинг үткәргән кешеләр түрүнда;
- мониторинг үткәру вакыты түрүнда;
- хокукий жайга салуның кыскача бәяләмәсе, мониторинг үткәру сәбәбе.

15.2. Мониторинг нәтижәләре түрүнда хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгә мәгълүматларны алырга мөмкин:

- хокукий жайга салуның ачыкланган проблемалары түрүнда;
- муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яна муниципаль актлар кабул итү, кире кагу бусенча тәкъдимнәр;

хокукий мәнәсәбәтләрнең аерым өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән һәм мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка тәкъдимнәр.

16. Мониторинг нәтижәләре буенча яна кабул ителгән муниципаль актлар законда каралган тәртиптә һәм вакыт аралыгында Татарстан Республикасы муниципаль хокукий актлар регистрына керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

17. Мониторинг нәтижәләреннән чыгып, нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр өзөрләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

18. Мониторинг үткәру, жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә караган

хокукый җайга салуның тиешле өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнары белән тәңгәлләштерүнс вакытында башкару өчен мониторинг үткәрү һәм хокук чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы кешеләр шәхси (шул исәптән дисциплинар) жавап бирә.

19. Мониторинг нәтижәләре буенча нәтижәләргә, шул исәптән гражданинага, юридик затларга, жәмғиятькә һәм дәүләткә зиян китеりән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен жирле үзидарә органнары житәкчеләре закон буенча жавап бирә.
